

Зовнішні	<p>(О) Можливості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення доходів та зайнятості сільського населення. 2. Підвищення соціально-економічного розвитку сільських територій. 3. Формування позитивного іміджу України у світі. 4. Покращення інфраструктури сіл. 5. Збереження історико-культурних пам'яток, відновлення культурних та етнічних особливостей. 6. Формування стійкої громадської думки про збереження навколишнього середовища і раціонального природокористування. 7. Розвиток сфери обслуговування в сільській місцевості. 	<p>(Т) Перешкоди:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність категоризації садиб знижує якість умов проживання. 2. Недостатня маркетингова політика області, що не сприяє притоку туристів. 3. Недосконалість нормативно-правової бази перешкоджає організації відпочинку на селі. 4. Відсутня ефективна співпраця між урядовими, неурядовими організаціями та господарями садиб. 5. Брак інформації, реклами та професійного досвіду серед господарів садиб та потенційних відвідувачів.
----------	--	---

Великими перешкодами на шляху розвитку сільського туризму у Вінницькій області вважаються транспортна віддаленість осередків відпочинку, стан доріг, невідповідність садиб запитам сучасного туриста, нерозуміння і небажання жителів щось змінювати.

Список літератури:

1. Сельський дом «Медова заводь»: веб-сайт. URL: <http://ruraltourism.com.ua/?a=viewfarm&id=326> (дата звернення: 10.03.2020).
2. Сельський дом «Чарівний куточок»: веб-сайт. URL: <http://ruraltourism.com.ua/?a=viewfarm&id=482> (дата звернення: 10.03.2020).

УДК 911.3:502.7

Полетаєва Л. М.,
канд. географ. наук, доцент,
доцент кафедри екології та охорони довкілля;
Сафранов Т. А.,
д-р геол.-мінер. наук, професор,
завідувач кафедри екології та охорони довкілля,
Одеський державний екологічний університет

РЕКРЕАЦІЙНА ЄМНІСТЬ ПРИМОРСЬКИХ РАЙОНІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Зазвичай, рекреанти узбережжя Одеської області віддають перевагу пляжному відпочинку та суміжним з ним розвагам. Якість та загальний екологічний стан пляжів, їх наявна та потенційна місткість є запорукою збільшення потоку рекреантів та соціально-економічного розвитку узбережжя Одеської області. Для обґрунтування сталого рекреаційно-туристичного

розвитку прибережної території Одеської області, доцільно провести попередню економічну та логістичну оцінку ресурсної бази рекреаційно-туристичної діяльності, що дасть можливість визначити вхідний потік рекреантів (туристів), а відтак – і обсяги створення потрібної матеріально-технічної бази і рекреаційно-туристичної інфраструктури.

Згідно з «Методикою визначення ємності курортів» [1, с.5] та ДБН 360-92 [2, с.3] можна визначити порогове значення рекреаційної ємності усієї берегової смуги міста Одеса або Одеської області. Довжина берегової смуги рекреаційного призначення м. Одеси – близько 21 км (з загальної 31,5 км). В Одеської області 207 км придатних та вибірково придатних для рекреації при загальній довжині берега 394 км.

Розрахунок порогової ємності рекреаційних територій узбережжя (W) можна провести за наступною формулою:

$$W = L / (N \cdot K_1 \cdot K_2), \quad (1)$$

де L – загальна довжина берегової смуги, що використовується для рекреації (21 км); N – нормативна величина берегової смуги для входу у воду (0,2 м/особу); K_1 – коефіцієнт одночасного завантаження пляжу (0,78); K_2 – коефіцієнт кореляції (об'єкти інженерного облаштування – елінги, рятувальні станції, причали, атракціони) – 0,76.

Відомо, що коефіцієнт добової змінності пляжного використання становить 1,2, тому для пляжів Одеси отримуємо: 211,76 тис. осіб/день. Якщо норма забезпечення пляжів має становити 5 м²/особу, тоді на 211,76 тис. осіб потрібна площа пляжів 105,9 га. За фактом пляжна зона міста становить 56 га, ще 49,9 га є дефіцитними. Тому у «Генеральному плані міста Одеси» планується формування близько 100 га нових пляжних територій, з них 52,2 га – для інженерного захисту території. У зв'язку з цим у проектному розподілі території міста частка пляжних територій має збільшитись до 150 га, або 0,9 % території міста Одеса [3, с.106].

Розрахунок за формулою (1) дає порогове значення рекреаційної ємності берегової смуги Одеської області придатної та вибірково придатної для рекреації – 2 087,395 тис. осіб/день.

Провівши розрахунки рекреаційної ємності приморських районів Одеської області, наглядно бачимо, що приморське узбережжя Одещини має високий рекреаційно-туристичний потенціал. Як показали розрахунки, існує дефіцит пляжної зони, що не сприяє якісному відпочинку і оздоровленню. Наші розрахунки рекреаційної місткості підтверджують той факт, що сезонна ємність пляжів міста Одеса практично у 2 рази менше за необхідну. Тому розширення пляжів і благоустрій прибережної території на сьогодні вкрай необхідні. На європейських курортах мірою обмеження потоку туристів є підвищення вартості квитка.

Найкращим рішенням існуючої проблеми є перерозподіл туристичного потоку в інші пляжні зони Одещини. Найбільш перспективні для рекреаційного освоєння Татарбунарський і Білгород-Дністровський райони; місткість їх

пляжів навіть перевищує кількість населення району. Білгород-Дністровський: населення – 62,255 тис. осіб, місткість пляжів – 195 – 390 тис. осіб за добу; Татарбунарський: населення 41,710 тис. осіб, місткість пляжів – 335 – 670 тис. осіб за добу. До того ж, окрім морських пляжів, відпочиваючим можна запропонувати лікування пелоїдами, ропою лиманів та мінеральними водами. Окрім того, узбережжя Одеської області досить багате на краєвиди, флору і фауну, що теж має позитивний рекреаційний ефект.

Але не дивлячись на такий низький рівень освоєння природних лікувальних ресурсів на сьогоднішній день, існує ряд проблем з їх якістю, а також використанням за нецільовим призначенням і недбалим ставленням. Це наносить значну шкоду навколишньому природному середовищу, знижує його стійкість до антропогенного впливу.

Існує наявна необхідність розширення пляжних зон Одеської області, регулювання та перерозподілу рекреаційно-туристичного потоку, а також вирішення питань щодо покращення екологічного стану пляжних зон узбережжя Одеської області.

Список літератури:

1. Містобудування. Довідник проектувальника / за ред. Т.Ф. Панченка. – Київ: Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.
2. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій: ДБН Б.2.2-5:2011 [чинний від 01.09.2012]. Київ: Мінрегіон України, 2012. – 50 с.
3. Герасименко В. Г. Інфраструктурне забезпечення пляжного господарства курортного міста / В. Г. Герасименко, С. Г. Ярьоменко // *Наука й економіка*. – 2015. – №3(39). – С.98–107.

УДК 379.85:332.1

Приходько М. Д.,
магістерка факультету менеджменту;
Писарева І. В.,
канд. екон. наук,
доцент кафедри туризму і готельного господарства,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

РОЗВИТОК СПОРТИВНО-ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Спортивно-подієвий туризм розвиває найбільш динамічний і активний елемент продуктивних сил регіону і тому сприяє підвищенню ресурсного потенціалу в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що проблемам розвитку спортивно-подієвого туризму присвячені роботи ряда сучасних дослідників